

Metodická porada MPSV, KÚ (MHMP) a ÚMPOD

18. 12. 2024

Ministerstvo práce a sociálných vecí
Odbor rodinné politiky, ochrany detí a sociálneho začleňovania

Novelizace prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění vyhlášky č. 449/2021 Sb.

- ✓ 1. 11. 2024 předložen do mezirezortního připomínkového řízení
- ✓ 6. 12. 2024 předložen k projednání do Legislativní rady vlády
- ✓ navrhovaná účinnost od 1. 1. 2025, s výjimkou úpravy
 - náležitostí dotazníku o sociálních a rodinných poměrech, o zdravotním stavu a motivaci žadatele a dalších společně posuzovaných osob k podání žádosti o zařazení do evidence osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny, a
 - náležitostí sdělení o vhodnosti stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte,
která nabyde účinnosti od 1. 7. 2025.

Novelizace prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb.

Změny v úpravě standardů pro přijímání a zaškolování zaměstnanců OSPOD v příloze č. 1:

✓ nové znění kritéria 5a

~~5a Každý zaměstnanec zařazený v orgánu sociálně právní ochrany k výkonu sociálně právní ochrany splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka podle [zákona o sociálních službách](#) a disponuje zvláštní odbornou způsobilostí na úseku sociálně právní ochrany.~~

5a Každý zaměstnanec zařazený v orgánu sociálně-právní ochrany dětí je povinen splnit podmínky odborné způsobilosti k výkonu povolání sociálního pracovníka podle zákona o sociálních službách a prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro výkon sociálně-právní ochrany dětí nebo splnění podmínky pro uznání rovnocennosti vzdělání podle zákona o úřednících územních samosprávných celků. Podmínky odborné způsobilosti k výkonu povolání sociálního pracovníka nemusí splňovat zaměstnanec zařazený v orgánu sociálně-právní ochrany dětí k výkonu práce, která nezahrnuje některou z činností sociálního pracovníka podle zákona o sociálních službách.

Novelizace prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb.

Změny v úpravě standardů pro přijímání a zaškolování zaměstnanců OSPOD v příloze č. 1:

✓ vypuštění dosavadního kritéria 5c

~~5c — Orgán sociálně-právní ochrany přihlásí nového zaměstnance zařazeného v orgánu sociálně-právní ochrany a vykonávajícího sociálně-právní ochranu v právním předpisu stanovených lhůtách ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti.~~

Novelizace prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb.

Změny v úpravě standardů profesního rozvoje zaměstnanců OSPOD v příloze č. 1:

✓ změny v úpravě kritéria 6c

6c Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje průběžné vzdělávání zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany v rozsahu minimálně ~~6 pracovních dnů za kalendářní rok~~ **96 hodin za 2 po sobě jdoucí kalendářní roky**, a to formou účasti zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany ~~na vzdělávacích kurzech akreditovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí~~ **na dalším vzdělávání sociálního pracovníka podle zákona o sociálních službách nebo prohlubování kvalifikace podle zákona o úřednících územních samosprávných celků**. Vzdělávání zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany vychází z individuálních plánů dalšího vzdělávání a je zaměřeno na rozšíření odborné kvalifikace.

Novelizace zákona o úřednících ÚSC

Zákon č. 196/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

—> **účinnost od 1. 1. 2025.**

➤ **změny v úpravě zvláštní odborné způsobilosti a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků:**

- **zrušení obecné části zkoušky zvláštní odborné způsobilosti (veřejná správa + správní řád) —> nahrazeno zkouškou vstupního vzdělávání (písemný test elektronickou formou);**
- **zrušení možnosti požádat Ministerstvo vnitra o individuální uznání rovnocennosti vzdělání (vypuštění § 34);**
- **snížení rozsahu povinného prohlubování kvalifikace úředníků ÚSC —> nejméně 9 pracovních dnů po dobu 3 let;**
- **zrušení akreditace vzdělávacích programů průběžného vzdělávání, s výjimkou programu pro přípravu k ověření ZOZ;**
- **rozšíření okruhu vzdělávacích institucí, zajišťujících prohlubování kvalifikace úředníků ÚSC —> rovněž ústřední správní úřady, kancelář VOP, kraje a HMP + obce (s podmínkou akreditace vzdělávací instituce).**

Novelizace zákona o úřednících ÚSC

- Nová prováděcí vyhláška Ministerstva vnitra o zvláštní odborné způsobilosti, zkoušce vstupního vzdělávání a náležitostech osvědčení o vzdělávání úředníků územních samosprávných celků
 - zůstává povinnost prokazovat zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při sociálně-právní ochraně dětí (pro výkon celé působnosti OSPOD na úrovni obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů);
 - úprava samostatného oboru ZOZ pro výkon veřejného poručenství a opatrovnictví dětí odložena o 1 rok (od 1. 1. 2026).
- Nová prováděcí vyhláška Ministerstva vnitra o rovnocennosti vzdělávání úředníků územních samosprávných celků
 - vymezení 25 vysokoškolských studijních programů v oblasti sociální práce, jejichž absolvování zakládá rovnocennost vzdělání s prokázáním ZOZ pro výkon sociálně-právní ochrany dětí (s rokem zahájení studia nejdříve od 2018).

Výkon veřejného poručení a opatrovnictví dětí

Rozsah podpůrného použití správního řádu při výkonu veřejného poručení a opatrovnictví dětí → viz relevantní nálezy Ústavního soudu České republiky:

- ❖ Pokud orgán sociálně-právní ochrany dětí vykonává působnosti v oblasti tzv. nevrchnostenské veřejné správy, připadá v úvahu subsidiární použití správního podle § 158 odst. 1 či § 177 odst. 2 správního řádu, včetně obdobného použití úpravy vyloučení úřední osoby z projednávání věci (§ 14) a přiměřeného použití úpravy stížnosti (§ 175).
- ❖ Klíčové je, zda lze námitku či stížnost vůči OSPOD při výkonu veřejného poručení nebo opatrovnictví dítěte vztáhnout k celému městskému úřadu jako orgánu sociálně-právní ochrany dětí, nebo zda platí pouze ve vztahu ke konkrétní úřední osobě – v prvním případě se má námitkami/stížnostmi zabývat primárně soud, který o jmenování poručníka/opatrovníka rozhodl, v druhém případě samotný OSPOD (námitka podjatosti x stížnost).

Výkon veřejného poručenství a opatrovnictví dětí

Rozsah podpůrného použití správního řádu při výkonu veřejného poručenství a opatrovnictví dětí → viz relevantní nálezy Ústavního soudu České republiky:

- ❖ Jestliže poručník/opatrovník dítěte nehájí zájmy dítěte a nevykonává svoji funkci řádně, jedná se o porušení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a čl. 32 odst. 1 LZPS; pokud by se soud odmítl zabývat výhradami proti způsobu výkonu poručenství nebo opatrovnictví dítěte ze strany OSPOD, jednalo by se o porušení zaručeného práva na soudní ochranu a spravedlivý proces.

Děkujeme za pozornost!

